

Checklista delmål 1

Delmål 1	Metoder för lärande	Uppföljning
Att behärska anatomi, neurobiologi och neurofysiologi som teoretisk grund för klinisk bedömning och handläggning	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet där sådan verksamhet bedrivs	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Kurs alternativt större yrkesrelaterad sammankomst	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

- Behärska anatomi, fysiologi och neurobiologi (1)
Metoder för att beskriva en patients anatomi, fysiologi och neurobiologi (1)
Applicera kunskap om anatomi, fysiologi och neurobiologi i det interdisciplinära rehabiliteringsarbetet (1)

Litteraturtips

Borg m.fl. Rehabiliteringsmedicin: Teori och praktik. Studentlitteratur, 2015

Braddom. Physical medicine and rehabilitation. Saunders, 2011

DeLisa. Physical medicine and rehabilitation. Principles and practice. Lippincott, Williams & Wilkins, 2010

Baslitteratur inom anatomi, neurobiologi och neurofysiologi

Checklista delmål 2

Delmål 2	Metoder för lärande	Uppföljning
Att behärska utredning av funktion, förmåga och delaktighet, samt utifrån denna kunna värdera rehabiliteringspotential, prioritera insatser och formulera rehabiliteringsplan	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa frågor	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Kurs	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare
	Vårdteamarbete under handledning	
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

- Teorier kring rehabiliteringsprocessen (1)
- Bedömningsinstrument /klassifikation(ICF) för funktion, aktivitet, delaktighet (1)
- Kommunikation och kultur i rehabiliteringen (2)

Specifik

- Klinisk bedömning av funktion, aktivitet och delaktighet (1)
- (Självständigt och tillsammans med team)
- Värdera rehabiliteringspotential (2)
- Formulera rehabiliteringsplan (1)
- Prioritera insatser (1)
- Leda interdisciplinärt rehabiliteringsteam (1)
- i sluten och öppen vård
- Delta i konsultronder (2)
- Självständigt göra konsultbedömningar (1)
- Planering med vårdkedjeaktörer (2)

Kurser

SK-kurs Rehabiliteringsmetodik (rekommenderad)

Litteraturtips

- Borg m.fl. Rehabiliteringsmedicin: Teori och praktik. Studentlitteratur, 2015
- Braddom. Physical medicine and rehabilitation. Saunders, 2011
- DeLisa. Physical medicine and rehabilitation. Principles and practice. Lippincott, Williams & Wilkins, 2010
- Hattar. Kulturella aspekter på smärta. Mundipharma AB, 2010

Klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa. Socialstyrelsen, 2003. ISBN: 91-7201-822-4

Lennér-Axelsson & Thylefors. Arbetsgruppens psykologi. Natur och Kultur, 2005

Lundgren & Molander. Teamarbete i medicinsk rehabilitering. Liber, 2008

Ottosson. Att leva är mer än att överleva. Qulturum, 2010

Stucki G, Cieza A, Melvin J. The International Classification of functioning, disability and health (ICF): a unifying model for the conceptual description of the rehabilitation strategy. *Rehabilitation Medicine* 39:279-285, 2007

Checklista delmål 3

Delmål 3	Metoder för lärande	Uppföljning
Att ha kunskap om de metoder för utredning och rehabilitering som används av samtliga professioner i det interdisciplinära rehabiliteringsteamet	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet där sådan verksamhet bedrivs	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Vårdteamarbete under handledning	
	Medsittning	
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Specifik

Beteendemedicinsk metodik i teamarbete	(2)
Psykologisk diagnostik och behandlingsmodeller	(2)
Coping	(2)
Psykosociala faktorerens betydelse vid rehabilitering	(2)
Principer för neuropsykologisk bedömning, utredning och behandling	(2)
Träningsfysiologi	(3)
Indikationer och principer för fysioterapi	(2)
Indikationer och principer för logopedisk behandling	(2)
Indikationer och principer för arbetsterapi	(2)
Metodik som tillämpas av övriga medlemmar i rehabiliteringsteamet, såsom sjuksköterska, logoped, uroterapeut m.fl.	(2)
Tekniska hjälpmedel och bostadsanpassning	(3)
Hjälpmedelsutprovning	(3)

Kurser

SK-kurs Rehabiliteringsmetodik (rekommenderad)

Litteraturtips

Borg m.fl. Rehabilitering: Teori & praktik. Studentlitteratur, 2015

Lundgren & Molander. Teamarbete i medicinsk rehabilitering. Liber, 2008

Checklista delmål 4

Delmål 4	Metoder för lärande	Uppföljning
Att ha kunskap om hur psykologiska faktorer och psykiatriska sjukdomar inverkar på rehabiliteringsprocessen och hur dessa tillstånd kan behandlas	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Seminarium	
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

Psykologisk diagnostik och behandlingsmodeller	(2)
Psykosomatisk problematik	(1)
Grundläggande terapeutiskt förhållningssätt	(2)
Beteendemedicinska behandlingsstrategier	(1)

Specifik

Principer för handläggning av missbruksproblematik	(2)
Kris & kristerapi	(2)
Kognitiv beteendeterapi (KBT) och ACT	(2)
Diagnostik och farmakologiska behandlingsstrategier vid depression, ångest, psykos och sömnstörning	(2)
Psykosociala faktorerens betydelse vid rehabilitering	(1)
Motivationsproblematik vid rehabilitering	(2)
Principer för neuropsykologisk analys och behandling	(2)
Suicidriskbedömning	(1)
Psykiatrisk diagnostik och behandling	(2)
Handläggning av missbruksproblematik	(2)
Intervention och livsstilsförändring vid rehabilitering	(1)

Rekommenderad tjänstgöring

3-6 månader vid psykiatrisk verksamhet

Litteraturtips

Herlofson (red). Psykiatri. Studentlitteratur 2009

Kennedy. Psychological management of physical disabilities: A practitioner's guide. Routledge, 2007

Kåver. KBT i utveckling. Natur och Kultur, 2006

Linton. Att förstå patienter med smärta. Studentlitteratur, 2005 Nilsson.

Kognitiv medicin. Norstedts, 2011

Ottosson. Psykiatri. Liber, 2004

Checklista delmål 5

Delmål 5	Metoder för lärande	Uppföljning
Att ha kunskap om andra rehabiliteringsaktörer såväl inom som utanför hälso- och sjukvården och samverka med dessa	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa frågor	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdad av aktuell handledare
	Diagnostik- och behandlingskonferens	
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

Sjukförsäkringssystemets regelverk	(2)
Regelverk kring arbetsinriktad rehabilitering (AF/Rehab, FHV – arbetsgivaransvar)	(2)
Socialförsäkringens regelverk, LSS	(2)
Regelverk kring hjälpmedel och bostadsanpassning	(3)
Ideella organisationer	(3)

Specifik

Rehabilitering i samverkan med akutvård , primärvård, hemsjukvård	(1)
Rehabiliteringsplanering och deltagande i samverkansmöten	(1)
Utfärdande av medicinska utlåtanden och intyg, ex ”sjukintyg”, utlåtande om hälsotillstånd, intyg för körkort och invaliditetsintyg.	(1)
Använda sig av SoS Försäkringsmedicinskt beslutsstöd	(2)
Metodik för funktions- och arbetsförmågebedömning	(2)

Tänkbara auskultationer

Företagshälsovård, AF/Rehab
 Socialtjänst/Råd & Stöd
 Primärvård, hemrehab, missbruksvård
 Yrkes- och miljömedicin

Kurser

SK-kurs Rehabiliteringsmetodik (rekommenderad)
 Deltagande i försäkringsmedicinsk utbildning (kurs)

Litteraturtips

Borg m.fl. Rehabiliteringsmedicin: Teori & praktik. Studentlitteratur, 2015 Försäkringskassan.
www.forsakringskassan.se

Main m.fl. Pain Management. Practical applications of the biopsychosocial perspective in clinical and occupational settings. Elsevier Health Sciences, 2007

Socialstyrelsen. www.socialstyrelsen.se. Ämnen t.ex. Funktionshinder, Rehabilitering & habilitering, Hälso- och sjukvård samt Försäkringsmedicinskt beslutsstöd

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om medicinska krav för innehav av körkort m.m. TSFS
2010:125

Checklista delmål 6

Delmål 6	Metoder för lärande	Uppföljning
Att behärska rehabilitering vid hjärnskada	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Kurser	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare
	Vårdteamarbete under handledning	
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

Hjärnans anatomi och patofysiologi

- Hjärnans anatomi, organisation och funktion (1)
- Patofysiologi-skademekanismer vid olika hjärnskador (1)
- Hjärnans vaskulära försörjning (1)

Organisation

- Organisation av vård för olika hjärnskadegrupper (2)
- Övriga yrkesgruppers roll i rehabiliteringen (2)
- Interdisciplinärt teamarbete, gruppdynamik (2)
- Olika aktörers ansvar vid yrkesinriktad rehabilitering efter hjärnskada (FK, AF) (2)
- Beteendemedicinska behandlingsstrategier (1)
- Principer för livslång uppföljning (2)

Specifik

Akut häändertagande och handläggning

- Olika traumatiska och icke-traumatiska hjärnskadegrupper vid insjuknande (3)
- Neurointensivvårdsavdelningen (3)
- Kirurgisk behandling inkl embolisering (3)
- Relevanta neurofysiologiska och radiologiska undersökningar av hjärnan (2)
- Principerna för trombosprofylax (1)
- Autonom instabilitet, diagnos och behandling (1)
- Nationella riktlinjer för akut omhäändertagande och utredning vid stroke (2)

Övergripande kännedom av möjliga komplikationer

- Handläggning av hydrocephalus (1)
- Handläggning av epilepsi (1)
- Handläggning av svårreglerat blodtryck (1)
- Handläggning av problem med temperaturreglering och feber (1)
- Principer för att förebygga trycksår (2)
- Principer för kontrakturprofylax (2)

Neurologisk funktion

Bedömning av vakenhetssänkt patient (t.ex. RLS, GCS, CRS-R och mm)	(1)
Neurologstatus	(1)
Gradering (svårighetsgrad) av traumatiska hjärnskador	(1)
Tecken till försämring	(1)
Korrelation mellan klinik och olika diagnostiska metoder	(1)

Rörelseapparaten

Rörelseinskränkning, principer för kontrakturprofylax, lagring, viloställningar	(1)
Extremitetsproblem sekundärt till pareser, hur förebygga och behandla smärtproblematik, ödem och rörelseinskränkning	(1)
Heterotop bennybildning, diagnostik och behandling	(1)
Osteoporos efter hjärnskada, förlopp, diagnostik och behandling	(2)

Respiration

Olika hjärnskadors påverkan på andning	(1)
Andningsfysiologi	(2)
Principer för gasutbyte, kunna tolka blodgasundersökning	(1)
Behandlingsprinciper för träning, sekretmobilisering och atelektasbehandling	(1)

Nutrition och metabolism

Riskbedömning för aspiration	(1)
Handläggning av dysfagiutredning	(2)
Principerna för sväljträning	(3)
Bedömning av nutritionsbehov	(2)
Hantera viktproblematik akut och senare i relation till kognitiva svårigheter	(1)
Utredning av sekundära hormonella rubbningar	(2)

Urinvägs-, tarm- och sexualfunktion

Urinvägarnas fysiologi; störningar vid hjärnskada	(2)
Diagnostik och behandling av UVI	(1)
Diagnostik och behandling av neurogen blåsrubbning	(2)
Handläggning av tarmmotorikstörning	(1)
Rådgivning vid vanliga sexualfunktionsstörningar efter hjärnskada	(2)

Mental hälsa och emotionella funktioner

Bedömning och handläggning av beteendestörningar	(1)
Bedömning och handläggning av kris och depression	(1)
Motivationsarbete vid kognitiva störningar	(1)
Bedömning och handläggning av missbruk	(2)
Farmakologisk behandling	(1)

Kognitiva funktioner

Kognitiv screening	(2)
Neuropsykologisk testning	(3)
Tolkning av övriga yrkeskategoriers kognitiva bedömningar	(2)
Kognitiva nedsättnings betydelse för aktivitet och delaktighet	(1)
Farmakologisk behandling	(1)

Kommunikativa funktioner

Principer för kommunikativ bedömning (dysfasi, dysartri)	(2)
Förstå terminologin i logopedens språkliga utredning	(3)
Principerna för kommunikativ träning	(3)
Principerna för alternativ kommunikation, hjälpmedel	(3)

Spasticitet

Neurofysiologiska mekanismer	(2)
Genomföra en spasticitetsutredning	(1)
Analysera bakomliggande mekanismer	(2)
Fysikaliska behandlingsprinciper	(2)
Systemisk och fokal farmakologisk behandling	(2)

Smärta

- Utredning och behandling av hjärnskaderelaterad smärta, (1)
Kriterier för nociceptiv och neuropatisk smärta (1)
Utvärdering av smärtbehandling hos vakenhetsänkt patient (1)

Delaktighet

- Kunskap om hur hjärnskadans konsekvenser påverkar det dagliga livet (2)
Principer för rullstolsutprovning, speciellt vid svåra hjärnskador (3)
Hjälpmedelsbehov i vardagen vid olika funktionsnedsättningar, ssk kognitiva (2)
Principer för bostadsanpassning (3)
Analys av förväntad arbetsförmåga efter hjärnskada (1)
Bistå vid arbetsrehabilitering (1)
Regler och riktlinjer för bilkörning efter hjärnskada (1)
Regler för vapenlicens (1)

Registerarbete

- Webrehab Sweden (1)

Rekommenderad tjänstgöring

6-12 månader, varav minst 6 månader vid specialiserad rehabiliteringsklinik

Kurser

SK-kurs Rehabilitering vid förvärvad hjärnskada (rekommenderad) SK-kurs Stroke

Litteraturtips

- Borg m fl. Rehabiliteringsmedicin: Teori och praktik. Studentlitteratur, 2015
Braddom. Physical medicine and rehabilitation. Saunders, 2011
DeLisa. Physical medicine and rehabilitation. Principles and practice.
Lippincott, Williams & Wilkins, 2010
Fagius. Neurologi. Liber, 2006
Nilsson. Kognitiv medicin. Norstedts, 2011
Zasler, Katz, Zafonte. Brain injury medicine. Principles and practice. Demos, 2006

Checklista delmål 7

Delmål 7	Metoder för lärande	Uppföljning
Att behärska rehabilitering vid ryggmärgsskada	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Kurs	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare
	Vårdteamarbete under handledning	
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

Ryggmärgens anatomi och neurofysiologi

- Bansystem, vaskulär försörjning och kotpelarens uppbyggnad (1)
 Skademekanismer och typiska neurologiska skadebilder (1)
 Epidemiologi (2)

Specifik

Organisation

- Organisation av spinalvården (2)
 Principer för akut omhändertagande och handläggning (2)
 Övriga yrkesgruppers roll i behandlingen (2)
 Principer för livslång uppföljning (2)

Akut häändertagande och handläggning

- Immobilisering på olycksplatsen och vid transport (3)
 Spinal chock respektive cirkulatorisk chock (2)
 Metoder för kirurgisk respektive icke-kirurgisk behandling (3)
 Principer för trombosprofylax (1)

Neurologisk funktion

- Statustagande enligt ASIA kriterier, praktiskt och teoretiskt (1)
 Symptom och diagnostik vid neurologisk försämring (1)

Rörelseapparaten

- Rörelseinskränkning, principer för kontrakturprofylax (2)
 Heterotop bennybildning, diagnostik och behandling (1)
 Osteoporos vid ryggmärgsskada, förlopp, diagnostik och behandling (2)

Handfunktion

- Olika neurologiska funktionsnivåers påverkan på handens funktion (1)
 Principer för lagring av handen (2)
 Principer för handkirurgisk behandling (3)

Respiration

Olika funktionsnivåers påverkan på andning och sekretmobilisering	(1)
Andningsfysiologi, inklusive tolkning av spirometri	(1)
Principer för gasutbyte, inklusive tolkning av blodgas	(1)
Behandlingsprinciper för träning och atelektasbehandling	(2)
Principer för hemventilatorbehandling	(3)
Cirkulation och metabolism	
Olika skadenivåers betydelse för kardiovaskulär funktion	(1)
Fysisk arbetsförmåga och reaktion på fysisk ansträngning	(2)
Autonom dysreflexi, mekanismer, symptom och behandling	(1)
Förändringar i ämnesomsättning och kroppssammansättning	(2)
Riskbedömning, samt rådgivning avseende kost, motion	(2)
Urinvägsfunktion	
Urinvägarnas fysiologi och hur en ryggmärgsskada påverkar denna	(1)
Riskbedömning avseende såväl övre som nedre urinvägarna	(2)
Principer och indikationer för utvärdering och uppföljning	(2)
Diagnostik och behandling av UVI och urinvägsfunktion vid ryggmärgsskada	(1)
Tarmfunktion	
Tarmens fysiologi och hur en ryggmärgsskada påverkar denna	(1)
Principer och indikationer för utvärdering och behandling	(2)
Diagnostik och behandling av tarmfunktion vid ryggmärgsskada	(1)
Sexualfunktion	
Sexualfunktionens fysiologi och hur en ryggmärgsskada påverkar denna	(1)
Principer och indikationer för utvärdering och behandling	(1)
Principer för sexualrådgivning	(2)
Hudens funktion	
Hudens temperaturreglerande funktion och hur ryggmärgsskada förändrar denna	(1)
Mekanismer för uppkomst av sår vid ryggmärgsskada	(1)
Riskbedömning och trycksårsprofilax	(1)
Behandlingsprinciper vid trycksår	(2)
Mental hälsa	
Kris och depression, diagnostik och behandling	(1)
Missbruk, diagnostik och behandling	(2)
Coping i rehabiliteringsarbete	(1)
Spasticitet	
Neurofysiologiska mekanismer vid spasticitet	(1)
Spasticitetsutredning	(1)
Bakomliggande mekanismer till spasticitet	(2)
Fysikaliska behandlingsprinciper	(2)
Systemisk och fokal farmakologisk behandling av spasticitet	(1)
Smärta	
Neurofysiologiska mekanismer vid ryggmärgsskaderelaterad smärta	(1)
Bedömning och klassifikation av ryggmärgsskaderelaterad smärta	(1)
Behandling av ryggmärgsskaderelaterad smärta	(1)
Aktiviteter i dagligt liv (ADL)	
Skadenivåers påverkan på dagligt liv	(2)
Principerna för rullstolsutprovning	(3)
Hjälpmedelsbehov vid olika neurologiska funktionsnivåer	(3)
Delaktighet	
Nödvändig bostadsanpassning	(3)
Förväntad arbetsförmåga vid en ryggmärgsskada	(2)

Arbetsrehabilitering

(2)

Rekommenderad tjänstgöring

6-12 månader, varav minst 6 månader vid specialiserad ryggmärgsskadeenhet

Kurser

SK kurs Rehabilitering vid förvärvad ryggmärgsskada (rekommenderad)

Litteraturtips

Borg m fl. Rehabiliteringsmedicin: Teori och praktik. Studentlitteratur, 2015

Braddom. Physical medicine and rehabilitation. Saunders, 2011

DeLisa. Physical medicine and rehabilitation. Principles and practice. Lippincott, Williams & Wilkins, 2010

Holtz & Levi. Ryggmärgsskador - behandling och rehabilitering, Studentlitteratur, 2006

Levi & Hultling. Spinalishandboken. Gothia Förlag, 2011

Checklista delmål 8

Delmål 8	Metoder för lärande	Uppföljning
Att kunna handlägga rehabilitering vid perifera nervskador och kronisk neurologisk sjukdom	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Kurs	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare
	Vårdteamarbete under handledning	
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

- Centrala och perifera nervsystemets anatomi, organisation och funktion (2)
- Patofysiologi-skademekanismer vid olika nervskador/sjukdomar (1)
- Grundläggande träningsfysiologi och upplägg av program (3)
- Neurofysiologi/neuroradiologi (3)
- Beteendemedicinska behandlingsstrategier (1)

Specifik

Neurologisk funktion

- Neurologiskt status (1)
- Behandla/bedöma sjukdomsrelaterade symtom (1)
- Sekundära komplikationer (2)

Spasticitet

- Bakomliggande mekanismer (1)
- Utredning/utvärdering/ behandling (2)
- Övriga yrkesgruppers roll i behandling (3)

Urinvägsfunktion

- Urinvägarnas fysiologi och hur denna påverkas av neurologisk sjukdom/skada (1)
- Riskbedömning avseende såväl övre som nedre urinvägarna (2)
- Principer och indikationer för utvärdering och uppföljning (2)
- Diagnostik och behandling vid neurologisk sjukdom och skada (1)

Smärta

- Undersöka/analysera bakomliggande mekanismer (1)
- Kriterier för nociceptiv resp neurogen smärta (1)
- Behandling och utvärdering av behandling (2)

Rörelseapparaten

- Inskränkningar av rörelseförmåga (1)
- Förflyttningshjälpmedel/ortoser (1)
- Principer rullstolsutprovning (1)

ADL

Personlig vård	(2)
Hushållsaktivitet	(2)
Hjälpmedel och bostadsanpassningsfrågor	(2)

Kommunikation

Språk/talpåverkan	(3)
Läsa, skriva	(3)

Sväljning

Svalgfunktion	(3)
Kostintag/anpassning	(3)

Respiration (särskilt postpolio)

Andningsfysiologi och spirometritolkning	(2)
Behandlingsprinciper och andningsträning	(2)

Mental hälsa

Kris och depression	(2)
Kognition	(2)
Trötthet	(2)

Sexualfunktion

Fysiologi/neurofysiologi	(3)
Diagnos/behandling	(3)

Arbete

Analysera förväntad arbetsförmåga	(2)
Behov av bostadsanpassning	(2)
Intyg om arbetsförmåga och anpassning	(1)

Registerarbete

Webbrehab	(1)
-----------	-----

Rekommenderad tjänstgöring

3-6 månader inom neurologisk verksamhet/neurorehabilitering

Kurser

SK kurs Rehabilitering vid kronisk neurologisk sjukdom (rekommenderad)

Litteraturtips

Borg m.fl. Rehabiliteringsmedicin: Teori och praktik. Studentlitteratur, 2015

Braddom. Physical medicine and rehabilitation. Saunders, 2011

DeLisa. Physical medicine and rehabilitation. Principles and practice. Lippincott, Williams & Wilkins, 2010

Fagius & Nyholm (red). Neurologi. Liber, 2012

Kennedy. Psychological management of physical disabilities: A practitioner's guide. Routledge, 2007

Nilsson. Kognitiv medicin. Norstedts, 2011

Zasler, Katz & Zafonte. Brain injury medicine. Principles and practice. Demos, 2006

Checklista delmål 9

Delmål 9	Metoder för lärande	Uppföljning
Att behärska rehabilitering vid långvarig smärta	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Kurs	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare
	Vårdteamarbete under handledning	
	Diagnostik- och behandlingskonferens	
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

- Uppkomstmekanismer bakom nociceptiv, neuropatisk och psykogen smärta (1)
- Uppkomstmekanismer bakom idiopatisk smärta inklusive generaliserade smärttillstånd (1)
- Klinisk smärtanalys baserad på kunskap i smärtfysiologi (1)
- Analys av riskfaktorer för utveckling av långvarig smärta och kroniskt smärtsyndrom (1)
- Psykologiska förklaringsmodeller vid utvecklande av långvarig smärta (2)
- Genderperspektiv och kulturella aspekter på smärta (2)
- Organisation av smärtvård i Sverige (3)
- Beteendemedicinska behandlingsstrategier (1)

Specifik

Diagnoser

- WAD; teori, diagnostik och behandling (1)
- Fibromyalgi; teori, diagnostik och behandling (1)
- Lokaliserad myalgi; teori, diagnostik och behandling (1)
- Lumbago/lumbago-ischias; teori, diagnostik och behandling (1)
- Centrala och perifera neuropatiska smärttillstånd (1)
- Komplext regionalt smärtsyndrom (2)
- Smärta i skuldra, armbåge, underarm, hand (2)
- Huvudvärk, inkl migrän (2)
- Långvarig visceral smärta; teori och diagnostik (3)

Utredningsmetodik

- Indikationer för radiologisk utredning (2)
- Användande av farmakologiska tester (ex opioidtest) (3)
- Utredning och diagnostik vid smärta i samband med reumatiska ledsjukdomar (3)
- Laboratoriemetodik vid smärtanalys (ex von Frey, Termotest) (3)

Neuropsykologisk utredning vid långvarig smärta (3)

Behandlingsmetoder

Planera och genomföra multimodala rehabiliteringsprogram för patienter med långvarig smärta (1)
Principer för psykologiska interventionsmetoder, KBT teori och praktik (2)
Rehabiliteringsmedicinskt arbete i multidisciplinär smärtgrupp (2)
Farmakologiska behandlingsstrategier vid långvarig icke-malign smärta (1)
Akupunktur och TENS som behandlingsmetod (2)
Principer för fysikaliska behandlingsmetoder och fysisk aktivitet vid långvarig smärta (2)
Ergonomi och hjälpmedel (2)
Principer och indikationer för baksträngsstimulering (2)
Indikationer för ortopedkirurgisk behandling (3)
Strategier för sjukskrivning (1)
Strategier för yrkesinriktad rehabilitering (1)
Beskriva konsekvens av långvarig icke-malign smärta i utlåtande/intyg (1)

Registerarbete

Nationellt smärtregister (2)

Rekommenderad tjänstgöring

6-12 månader, varav minst 6 månader vid specialiserad rehabiliteringsklinik

Kurser

SK-kurs Behandling och rehabilitering vid långvarig smärta (rekommenderad)

Litteraturtips

Borg m fl. Rehabiliteringsmedicin: Teori och praktik. Studentlitteratur, 2015

Flor & Turk. Chronic pain: An integrated biobehavioral approach. IASP Press, 2011

Hattar. Kulturella aspekter på smärta. Mundipharma AB, 2010

Linton. Att förstå patienter med smärta. Studentlitteratur, 2005

Main m fl. Pain Management: Practical Applications of the Biopsychosocial Perspective in Clinical and Occupational Settings, Churchill Livingstone, 2007

Rapport 2011:02 från samarbetsprojektet Nationella medicinska indikationer. Indikationer för multimodal rehabilitering vid långvarig smärta, 2011

SBU rapport. Metoder för behandling av långvarig smärta, vol 1 och 2, 2006

SBU rapport. Rehabilitering vid långvarig smärta, 2010

Whiplashkommissionens Medicinska Expertgrupp. Diagnostik och tidigt omhändertagande av whiplashskador, 2005

Checklista delmål 10

Delmål 10	Metoder för lärande	Uppföljning
Att kunna handlägga rehabilitering vid skador och sjukdomar i rörelse- och stödjeorganen	Klinisk tjänstgöring alternativt auskultation under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring alternativt auskultation och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Kurs	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

- Bakomliggande patofysiologiska mekanismer avseende rörelse- och stödjeorganens sjukdomar/skador och traumatologi (1)
- Rehabiliteringsmedicinska aspekter på rörelse- och stödjeorganens sjukdomar (1)
- Inflammatoriska sjukdomar i rörelse- och stödjeorganen; patofysiologi, utredning, behandling och rehabilitering (2)
- Bedömning av rörelse- och stödjeorganens anpassning ochreaktion på belastning (2)

Specifik

- Indikationer för ortopedkirurgi vid besvär i rörelse- och stödjeorganen (2)
- Principer för mobilisering vid frakturer (3)
- Idrottstraumatologi med principer för träning efter skada (3)
- Bedömning av behov av ortoser och andra hjälpmedel (2)
- Protes- och ortosutprovning (3)
- Diagnostik och behandling av smärttillstånd vid funktionsstörningar i rörelse- och stödjeorganen (1)
- Diagnostik och initial handläggning vid traumatisk halsryggsdistorsion [WAD] (1)

Rekommenderad tjänstgöring

Tjänstgöring/auskultation vid ortopedisk/reumatologisk verksamhet

Kurser

Undersökningsteknik och bedömning av funktionsstörningar i rörelse- och stödjeorganen, exempelvis SK-kurser inom områdena;

- Ryggsjukdomar – biomekanik, kirurgisk och icke-kirurgisk behandling
- Ortopedisk medicin

Litteraturtips

Braddom. Physical medicine and rehabilitation. Saunders, 2011

DeLisa. Physical medicine and rehabilitation. Principles and practice. Lippincott, Williams & Wilkins, 2010

Juel. Ortopedisk medicin. Studentlitteratur, 2004

Klareskog m.fl. Reumatologi. Studentlitteratur, 2011

Lindgren & Svensson. Ortopedi. Liber, 2007

Checklista delmål 11

Delmål 11	Metoder för lärande	Uppföljning
Att kunna handlägga habilitering	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd Alternativt auskultation vid enhet som handlägger dessa tillstånd	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare respektive intyg om godkänd auskultation och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Medsittning	
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

- Barn och ungdomars normala utveckling och hur medfödda eller tidigt förvärvade funktionshinder (3)
- Mekanismer för uppkomst av medfödda eller tidigt förvärvade funktionshinder. (3)
- Förutsättningar för utredning som föreligger hos patientgruppen (2)
- Beteendemedicinska behandlingsstrategier (1)

Specifik

- RH-gruppen (rörelsehinder) (1)
- Medfödd och tidigt förvärvad hjärnskada (1)
- Neuropsykiatriska tillstånd (2)
- Utvecklingsstörning (3)
- Riskfaktorer för utvecklande av somatiska komplikationer (1)
- Psykologiska konsekvenser av att växa upp och leva med ett livslångt funktionshinder (2)
- Anamnesticlagande via patientens nätverk (2)
- Planera, genomföra och följa upp teambaserade habiliteringsinsatser (3)
- Behandling av spasticitet (2)
- Hjälpmedel och bostadsanpassningsfrågor (2)
- Strategier för yrkesinriktad habilitering (2)
- Samverkan med primärvård, andra specialistkliniker och övriga aktörer (1)
- Beskriva konsekvens av funktionshinder i utlåtande/intyg (1)

Rekommenderad tjänstgöring

Tjänstgöring alternativt auskultation inom habiliteringsverksamhet

Kurser

SK kurs Vuxenhabilitering (rekommenderad)

Litteraturtips

Borg m fl. Rehabiliteringsmedicin; Teori och praktik. Studentlitteratur, 2015

Braddom. Physical medicine and rehabilitation. Saunders, 2011

DeLisa. Physical medicine and rehabilitation. Principles and practice. Lippincott, Williams & Wilkins, 2010

Checklista delmål 12

Delmål 12	Metoder för lärande	Uppföljning
Att kunna handlägga internmedicinska tillstånd i samband med rehabilitering	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet som handlägger dessa tillstånd	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

- Principer för handläggning vid akuta tillstånd (Cirkulationssvikt, respirationsstörning, medvetandestörning, sepsis) (1)
- Generella principer för farmakologisk behandling (1)

Specifik

- Emboli/trombosjukdom (1)
- Hjärtinfarkt (2)
- Hjärtsvikt (2)
- Hypertoni (1)
- Restriktiva och obstruktiva lungfunktionsstörningar (1)
- Diabetes mellitus (1)
- Thyreoidasjukdomar (2)
- Störning i vätskebalans (1)
- Blodfetsstörningar (2)
- Övriga hormonella störningar (cortisol, GH mm) (2)
- Pneumoni (1)
- UVI (1)
- Sårinfektioner (1)
- Meningit/encephalit (1)

Rekommenderad tjänstgöring

3-6 månaders tjänstgöring inom internmedicinsk verksamhet

Litteraturtips

- Dahlström m fl (red). Internmedicin. Liber, 2011
- Dahlström m fl. Kardiovaskulär medicin. Liber, 2010
- Fryckstedt. Matell-Reichards akutmedicin. Studentlitteratur, 2010

Checklista delmål 13

Delmål 13	Metoder för lärande	Uppföljning
Att ha förmåga till dialog och en öppen kontakt med patienten och dennes närstående	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet där sådan verksamhet bedrivs	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Medsittning	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

- Teoriförankring kring kommunikationsmodeller (2)
 Journal- och sekretesslagstiftning, samt patientsäkerhetslagen (1)

Specifik

- Adekvata språkkunskaper för interdisciplinärt teamarbete (1)
 Självständigt patienthandläggande (1)
 Krissamtal (2)
 Kommunikation gm tolk/dövtolk (1)
 Anpassa kommunikation utifrån individens bakgrund, t ex etnicitet, genus, utbildning (1)
 Kommunikation med pat/anhöriga vid tillstånd med nedsatt kommunikativ förmåga ex afasi, medvetande-nedsättning, kognitiva nedsättningar (1)

Kurser

SK-kurs Rehabiliteringsmetodik (rekommenderad) SK-kurs Samtalsmetodik, motiverande samtal

Litteraturtips

- Borg m.fl. Rehabiliteringsmedicin: Teori & praktik. Studentlitteratur, 2015
 Braddom. Physical medicine and rehabilitation. Saunders, 2011
 DeLisa. Physical medicine and rehabilitation. Principles and practice. Lippincott, Williams & Wilkins, 2010
 Main m.fl. Pain management. Practical applications of the biopsychosocial perspective in clinical and occupational settings. Churchill Livingstone, 2007

Checklista delmål 14

Delmål 14	Metoder för lärande	Uppföljning
Att ha förmåga till kommunikation, såväl skriftligt som muntligt, med andra läkare och medarbetare	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet där sådan verksamhet bedrivs	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Diagnostik- och behandlingskonferens	
	Medsittning	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

Journalag och sekretesslagstiftning (1)
 ICF-terminologi (2)

Specifik

Rehabiliteringsplanering/teamarbete (1)
 Aktivt deltagande i samverkansmöten med andra professioner och vårdgivare (1)
 Journalföring och remissformulering baserad på rehabiliteringsmedicinska principer (1)
 Granska, prioritera och besvara remisser (1)

Kurser

SK-kurs Rehabiliteringsmetodik (rekommenderad)

Litteraturtips

Borg m.fl. Rehabiliteringsmedicin: Teori & praktik. Studentlitteratur, 2015
 Braddom. Physical medicine and rehabilitation. Saunders, 2011
 DeLisa. Physical medicine and rehabilitation. Principles and practice. Lippincott, Williams & Wilkins, 2010
 Klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (ICF). Socialstyrelsen, 2003. ISBN: 91-7201-822-4
 Main m.fl. Pain management. Practical applications of the biopsychosocial perspective in clinical and occupational settings. Churchill Livingstone, 2007

Checklista delmål 15

Delmål 15	Metoder för lärande	Uppföljning
Att ha förmåga att informera och undervisa patienter, närstående, andra läkare och medarbetare samt studenter	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet där sådan verksamhet bedrivs	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdad av aktuell handledare
	Undervisa under handledning	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

Basal kunskap om pedagogisk metod och presentationsmetodik (1)

Specifik

Dokumenterat deltagande i undervisning för patienter och närstående (2)

Självständig ledning av undervisning för patienter och närstående (1)

Dokumenterat deltagande i seminarier vid egna kliniken (2)

Självständigt leda seminarium vid egna kliniken (2)

Leda undervisning för studenter från olika professioner (2)

Litteraturtips

Allwood & Franzen. Tvärkulturella möten. Natur och Kultur, 2000

Hattar. Kulturella aspekter på smärta. Mundipharma AB, 2010

Lahdenperä. Interkulturell pedagogik i teori och praktik. Studentlitteratur, 2004

Checklista delmål 16

Delmål 16	Metoder för lärande	Uppföljning
Att ha förmåga att handleda andra läkare och medarbetare samt studenter	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet där sådan verksamhet bedrivs	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Kurs	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare
	Handleda under handledning	
	Medsittning	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

Teoretisk kunskap om principer för handledning, psykologiska mekanismer och gruppdynamik (2)

Specifik

Handledning under klinisk tjänstgöring (1)

Kurser

Utbildning avseende handledning för ST-läkare

Litteraturtips

Bolman & Deal. Nya perspektiv på organisation och ledarskap. Studentlitteratur, 2005
 Egidius m.fl. Vägen till specialist. Studentlitteratur, 2002
 Lundgren & Molander. Teamarbete i medicinsk rehabilitering. Liber, 2008
 Westin. Läkaren som chef och ledare. Studentlitteratur, 2002

Checklista mål 17

Delmål 17	Metoder för lärande	Uppföljning
Att ha förmåga att leda i samverkan och dialog med medarbetarna samt i vårdteam	Klinisk tjänstgöring under handledning vid enhet där sådan verksamhet bedrivs	Intyg om godkänd klinisk tjänstgöring och uppnådd kompetens utfärdat av aktuell handledare
	Kurs	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare
	Medsittning	
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Specifik

Teamarbete

Leda interdisciplinärt team inom specialiteten

(1)

Kurser

SK-kurs Rehabiliteringsmetodik (rekommenderad) Lokala ledarskapsprogram

Litteraturtips

Braddom. Physical medicine and rehabilitation. Saunders, 2011

DeLisa. Physical medicine and rehabilitation. Principles and practice. Lippincott, Williams & Wilkins, 2010

Lundgren & Molander. Teamarbete i medicinsk rehabilitering. Liber, 2008

Machiavelli. Fursten. Natur och Kultur, 2000

Sun Zu. The art of war. Dover Publications, 2002

Checklista mål 18

Delmål 18	Metoder för lärande	Uppföljning
Att ha kunskap om hälso- och sjukvårdens organisation, styrning och regelverk	Kurs	Intyg om godkänd kurs utfärdat av kursledare
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generella

- Kunskap om såväl privat som offentlig vård (3)
- Olika finansieringssystem och ekonomiska styrsystem (DRG, KVÅ mm) (2)
- Lokal sjukvårdsorganisation (2)

Kurser

SK-kurs Hälso- och sjukvårdsorganisation Lokala ledarskapskurser

Litteraturtips

Författningshandbok. Liber, 2011

Checklista delmål 19

Delmål 19	Metoder för lärande	Uppföljning
Att ha förmåga till ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt	Skriftligt individuellt arbete under handledning enligt vetenskapliga principer	Intyg om godkänt skriftligt individuellt arbete utfärdat av aktuell handledare
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

Evidensbaserad rehabiliteringsmedicin	(1)
Uppbyggnad av vetenskapliga databaser	(2)
Grundläggande vetenskapsteori och metodik	(2)
Epidemiologi	(3)

Specifik

Aktuell vetenskap inom det rehabiliteringsmedicinska området	(2)
Kunskapssökning på vetenskapliga databaser	(1)
Kunskapssökning på andra internetbaserade databaser	(1)
Kritisk granskning och presentation av vetenskaplig rapport/ uppsats/artikel	(1)
Genomföra och presentera egen vetenskaplig rapport/ uppsats/artikel	(1)
Delta i forsknings- och/eller utvecklingsarbete	(2)
Grundläggande statistik	(2)

Kurser

Bibliotekskurs i litteratursökning Grundkurs i forskningsmetodik

Litteraturtips

Hartman. Vetenskapligt tänkande. Studentlitteratur, 2004 Westerhäll m.fl. Rehabiliteringsvetenskap. Studentlitteratur, 2006

Checklista delmål 20

Delmål 20	Metoder för lärande	Uppföljning
Att ha kunskap om och kompetens i evidensbaserat förbättrings- och kvalitetsarbete	Kvalitets- och utvecklingsarbete under handledning	Intyg om godkänt kvalitets- och utvecklingsarbete utfärdat av aktuell handledare
	Seminarium	
	Teoretiska studier	

1. Behärska området och/eller förmåga att självständigt kunna handlägga
2. Ha kunskap om området och/eller förmågan att bedöma
3. Ha kännedom om området

Generell

- Förbättringskunskap (2)
- Kvalitetssystem och -metoder i hälso- & sjukvård (3)
- Kritisk granskning av evidens för olika metoder och tekniker (2)
- Kunskapssökning på internetbaserade databaser (1)
- Arbete med produktionskontroll & kvalitetsutveckling (2)

Specifik

- CARF (3)
- Register (NRS, ryggmärgsskaderegister, Webbrehab) (2)
- Metodik för utvärdering av rehabiliteringsresultat (2)
- Kritisk granskning av olika metoder och tekniker inom rehabiliteringsmedicin (1)

Litteraturtips

- Patientsäkerhetslagen SFS 2010:659
- Socialstyrelsens föreskrifter om ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården, SOSFS 2005:12
- www.carf.org